

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1971-1972.

3 FEBRUARI 1972.

Voorstel van wet strekkende tot erkenning van de Mohammedaanse godsdienst in België.

TOELICHTING

In België is er geen staatsgodsdienst; alle erediensten worden toegelaten.

Maar de erkenning van een eredienst heeft als gevolg de rechtspersoonlijkheid van de organen van de eredienst, en de mogelijkheid toelagen en wedden toe te kennen.

In België zijn vier erediensten erkend, te weten de katholieke eredienst, de protestanse eredienst, de anglicaanse eredienst en de israëlitische eredienst.

Het aantal belijders van die godsdiensten is evenwel zeer uiteenlopend. Geraamd wordt dat ongeveer 8 miljoen Belgen tot de katholieke godsdienst behoren, waar het aantal protestanten bv. het cijfer van 43.000 bereikt.

Sinds de laatste erkenning die bij de wet van 4 maart 1870 op het tijdelijke der erediensten gebeurde en de protestantse, anglicaanse en israëlitische kerken betrof, heeft het godsdienstige leven in ons land merkelijke wijzigingen ondergaan, voornamelijk na Wereldoorlog II.

Ingevolge het gebrek aan arbeidskrachten, eensdeels, en de opkomst van de landen van de derde wereld, anderdeels, zijn talrijke onderhorigen van vreemde landen, o.m. uit het Middellandse-Zeegebied, in ons land ingeweken.

Dit is voornamelijk het geval voor een belangrijke groep Moslims, die hun godsdienst blijven belijden en zich daarbij trouwens mogen beroepen op de vrijheid van eredienst, die bij de artikelen 14, 15 en 16 van de Grondwet is omschreven en gewaarborgd.

Een paar cijfers zullen dit verduidelijken. Alleen reeds wat de tewerkgestelde arbeiders betreft, bedraagt het aantal Muzelmannen volgens de jongste ramingen van het Ministe-

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1971-1972.

3 FEVRIER 1972.

Proposition de loi portant reconnaissance de la religion mahométane en Belgique.

DEVELOPPEMENTS

Il n'y a pas de religion d'Etat en Belgique; tous les cultes sont autorisés.

Mais la reconnaissance d'un culte entraîne l'octroi de la personnalité juridique aux organes de ce culte et permet d'allouer des subventions et des traitements.

En Belgique, quatre cultes sont reconnus: le culte catholique, le culte protestant, le culte anglican et le culte israélite.

Le nombre de ceux qui professent ces religions est cependant très divers. On estime que 8 millions de Belges environ appartiennent à la religion catholique, alors que le nombre de protestants, par exemple, atteint 43.000.

Depuis la dernière reconnaissance, opérée par la loi du 4 mars 1870 sur le temporel des cultes, en faveur des églises protestante, anglicane et israélite, la vie religieuse dans notre pays a subi de profonds changements, surtout depuis la deuxième guerre mondiale.

La pénurie de main-d'œuvre, d'une part, et la montée des pays du tiers monde, d'autre part, ont provoqué l'immigration chez nous de nombreux ressortissants de pays étrangers, notamment du bassin méditerranéen.

Tel est principalement le cas pour un groupe important de musulmans, qui continuent à pratiquer leur religion et peuvent d'ailleurs invoquer à cet égard la liberté des cultes, définie et garantie par les articles 14, 15 et 16 de la Constitution.

Quelques chiffres préciseront la situation. A ne compter que les travailleurs occupés, le nombre de musulmans s'élève déjà, selon les dernières estimations du Ministère de l'Emploi

rie van Tewerkstelling en Arbeid 30.000, namelijk 10.000 Turken, 2.000 Algerijnen, 15.000 Marokkanen en 3.000 Tunesiërs, Libiërs en Egyptenaren.

Het « Centre Islamique et Culturel » te Brussel schat het totaal aantal Moslims in België op circa 100.000.

Precies op grond van dit feit, komt bedoeld Centrum op voor een reeks verwezenlijkingen die de godsdienstbeoefening door de in België gevestigde aanhangers van de Islam moet vergemakkelijken.

In de eerste plaats is er de inrichting van een moskee te Brussel. Daarvoor komt in aanmerking het Oosters Paviljoen opgetrokken in het Halfeeuwfeestpark, dat door de Regering ter beschikking van het Centrum werd gesteld als bidlokaal en als verzamelplaats voor wetenschappelijke, pedagogische en philanthropische activiteiten.

De akte tot verlening van deze concessie werd ondertekend op 13 juni 1969. Thans wordt gewerkt aan de verbouwing van het Paviljoen tot een grote moskee waarin duizend gelovigen zullen kunnen plaatsvinden.

Tot dusver beschikt de Muzelmaanse gemeenschap in België over een bidlokaal te Brussel — in afwachting dat de moskee voltooid is — en een moskee te Waterschei, waar de Moslims talrijk zijn. Te Luik wordt hun eredienst beoefend in een oude kapel die door de bisschop ter beschikking werd gesteld.

Een ander doelwit van de Moslingemeenschap is het verkrijgen van een eigen begraafplaats, waar de gelovigen volgens hun ritus zouden kunnen worden begraven.

De organisatie van de begraafplaatsen valt, zoals men weet, onder toepassing van het decreet van 23 prairial, jaar XII.

Artikel 15 van dit decreet bepaalt dat in de gemeenten waar verscheidene erediensten worden beleden, iedere eredienst over een eigen begraafplaats zal beschikken; indien de gemeente slechts over één begraafplaats beschikt, zal zij ingedeeld worden om een gescheiden afdeling voor elke eredienst te kunnen aanleggen met een aparte ingang. Opdat er sprake zou zijn van de belijdenis van een eredienst, dient evenwel in de gemeente een godsdienstig gebouw aan bedoelde eredienst te worden gewijd.

Het aankopen van een eigen begraafplaats voor de Moslims zou dus op het lokaal vlak moeten worden geregeld.

Hoe dan ook, het lijkt ons rechtvaardig de Mohammedaanse godsdienst van nu af aan op dezelfde voet te plaatsen als de vier andere erkende godsdiensten.

Daartoe volstaat het de wet van 4 maart 1870 op het tijdelijke der erediensten in die zin aan te passen.

Wij achten het passend in herinnering te brengen dat dit voorstel van wet reeds tijdens de vorige legislatuur werd ingediend door onze betreurde collega wijlen A. Smet enkele weken vóór zijn plotse overlijden.

Door het terug indienen van het voorstel willen wij uiting geven aan onze belangstelling en onze bezorgdheid voor de

et du Travail, à 30.000 : 10.000 Turcs, 2.000 Algériens, 15.000 Marocains et 3.000 Tunisiens, Libyens et Egyptiens.

Le « Centre Islamique et Culturel » de Bruxelles estime à quelque 100.000 le nombre total de musulmans résidant en Belgique.

C'est précisément sur la base de cette constatation que ce Centre préconise un certain nombre de réalisations destinées à faciliter l'exercice de leur culte aux fidèles de l'Islam établis en Belgique.

Tout d'abord, il est question d'une mosquée à Bruxelles. Celle-ci pourrait être installée dans le Pavillon oriental du Parc du Cinquantenaire que le Gouvernement a mis à la disposition du Centre pour servir d'oratoire et de foyer d'activités scientifiques, pédagogiques et philanthropiques.

L'acte de concession a été signé le 13 juin 1969. Actuellement, des travaux sont en cours en vue de transformer le Pavillon en une grande mosquée qui pourra accueillir mille croyants.

A ce jour, la communauté musulmane de Belgique dispose d'un oratoire à Bruxelles — en attendant l'achèvement de la mosquée — et d'une mosquée à Waterschei, où les musulmans sont nombreux. A Liège, le culte islamique a lieu dans une chapelle désaffectée, mise à la disposition de la communauté musulmane par l'évêque.

Un autre objectif de cette communauté est d'obtenir un cimetière qui lui soit réservé et où les croyants pourraient être inhumés selon leur rite.

L'organisation des sépultures tombe, comme on le sait, sous l'application du décret du 23 prairial, an XII.

L'article 15 de ce décret prévoit que, dans les communes où l'on professe plusieurs cultes, chaque culte doit avoir un lieu d'inhumation particulier; si la commune ne dispose que d'un seul cimetière, celui-ci doit être partagé afin de pouvoir aménager pour chaque culte une partie distincte, avec une entrée particulière. Pour pouvoir dire qu'un culte est professé, il faut toutefois qu'un édifice religieux soit consacré à ce culte dans la commune.

L'acquisition d'un cimetière musulman devrait donc être réglée sur le plan local.

Quoi qu'il en soit, il nous paraît équitable de placer dès à présent la religion mahométane sur le même pied que les quatre religions reconnues.

A cette fin, il suffit d'adapter en ce sens la loi du 4 mars 1870 sur le temporel des cultes.

Nous estimons qu'il convient de souligner que la présente proposition de loi fut déjà déposé au cours de la dernière législature par notre regretté collègue, M. A. Smet, quelques semaines avant son décès inopiné.

En redéposant cette proposition, nous tenons à manifester notre intérêt et notre sollicitude pour les problèmes qui sont

problemen van een groot aantal gastarbeiders en ons tevens opwerpen als de uitvoerders van de wil van onze betreunde collega.

C. HEYLEN.

**

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL.

Artikel 18, eerste lid, van de wet van 4 maart 1870 op het tijdelijke der erediensten wordt gewijzigd als volgt :

« *Artikel 18.* — De bepalingen van Hoofdstuk I betreffende de begrotingen en rekeningen zijn eveneens toepasselijk op de administraties van de protestantse, anglicaanse, israëlitische en mohammedaanse godsdiensten, wat betreft de betrekkingen van die administraties met de burgerlijke overheid. »

C. HEYLEN.

M. VANDEWIELE.

W. VERLEYSSEN.

C. DE CLERCQ.

ceux d'un grand nombre de travailleurs étrangers et à exécuter la volonté de notre regretté collègue.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE.

L'article 18, 1er alinéa, de la loi du 4 mars 1870 sur le temporel des cultes est modifié comme suit :

« *Article 18.* — Les dispositions du Chapitre Ier relatives aux budget et aux comptes sont également applicables aux administrations des Eglises protestante, anglicane, israélite et mahométane, en ce qui concerne les rapports de ces administrations avec l'autorité civile. »